

1971 рік

Козаченко Василь Павлович – за цикл повістей «Ціна життя», «Гарячі руки», «Блискавка», «Листи з патрона», «Яринка Калиновська», «Біла пляма».



Майбутній письменник народився у мальовничому селищі Новоархангельськ, серед чистих широких степів Кіровоградщини, у сім'ї селян Павла Матвійовича і Наталі Митрофанівни Козаченків **25 березня 1913.**

Ріс Василько уважним і спостережливим, трудолюбивим. Ще в дитинстві проявляються риси притаманні письменникам. Що ж до В. Козаченка, то мати запевняла: «тільки-но навчився писати, як уже й «твори» складав. Його первістки – «Як вишні цвітуть» та «Як дідів тютюн росте».

У школі вчився дуже добре. З п'ятого класу йому поталанило: потрапив до вчительки, яка зналася на рідній та світовій поезії. «Кобзар» кожним рядком за душу брав. А коли, сидячи в сутінках холодної хати, при каганці дочитав «Гайдамаків» – плакав.

1938 року В. Козаченко закінчив філологічний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, якому передувало навчання в Уманському інституті соціального виховання. Його начитаність з літератури й історії всерйоз привертали увагу викладачів.

...Велика Вітчизняна війна перервала його роботу відповідального секретаря редакції журналу «Радянська література». На той час він був автором оповідань «Пегас» (1938), «Данило Скоробагатько» (1939), «Перший взвод» (1941) та збірки оповідань «Золота грамота» (1941).

Василь Козаченко обороняв Київ, згодом – активний учасник партизанського і підпільного руху на Кіровоградщині. Особистий досвід підпільної роботи та пережите послужило йому матеріалом для повістей «Атестат зрілості», «Серце матері», «Блискавка». Василь Козаченко згадував: «Йшов п'ятий місяць війни... я встиг пережити і на власні очі побачити багато страшного і неправдоподібно кошмарного».

За спогадами знайомих автора, він писав хімічним олівцем часто на випадкових клаптиках паперу, а написане – ховав у пляшки і закопував у землю, щоб потім скористатися у творчій роботі.

Один з рукописів В. Козаченка написаний на касових квитках окупантів у 1943 році.

Біографія письменника часів Великої Вітчизняної війни багата на події. Козаченко на власні очі бачив нечувані звірства фашистів, сотні жахливих трагедій і, водночас, – мужність українців у тилу ворога та на фронтах великої битви.

Ще під час окупації Василь Павлович почав писати повість «**Серце матері**», написане записав у пляшки й закопував у землю.

Роман «**Коні воронії**» письменник писав 25 років. В ньому – доля трьох поколінь селянської родини Бондарів, яка пройшла крізь серце звичайної сільської жінки Докії Бондар. Події, які він охоплює, відбуваються протягом більш як семи десятиліть, концентруючись, в основному, навколо голодних та репресивних тридцять третього і тридцять сьомого років. І лише в 1989 році «Коні воронії» (Дума про матір) побачили світ.

Помер наш земляк 2 березня 1995 р. у Києві. Більшість творів письменника пов'язана з нашим краєм.

Дізнатися більше:

Василь Козаченко: письменники-фронтовики // Народне слово. – 2015. – 7 січня. – С. 10: фото.

Вовченко, Віктор. Василь Козаченко: «Я живу радіщами і болями України» / Віктор Вовченко // Західний регіон. – 2013. – 30 березня. – С. 2.

Галкін, Юрій. Козаченки – захисники рідного краю: до 70 річниці Великої Перемоги / Юрій Галкін // Колос. – 2015. – 25 квітня. – С. 2: фот.; Колос. – 2015. – 30 квітня. – С. 2.

Шевченківські лауреати 1962-2012: енциклопедичний довідник / авт.-упоряд. М. Лабінський; вст. сл. Б. Олійника. – 3-є вид., змін. і доповн. – К.: Криниця, 2012. – 864 с.

Яровий, Олександр. Василь Козаченко: титли і коми: до 95-річчя з дня народження письменника / Олександр Яровий // Літературна Україна. – 2008. – 24 квітня. – С. 7.